UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Waterschapsbelastingen 2026

Het hoe en waarom

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Voorwoord

In het voorjaar ontvangen inwoners en bedrijven de aanslag voor de waterschapsbelastingen. Met het geld dat we als waterschappen ontvangen zorgen we in Nederland voor veilige dijken en voldoende en gezond water in sloten, plassen en meren. Ook zuiveren we het afvalwater van inwoners en bedrijven zodat dit weer terug naar de natuur kan.

We staan als waterschappen voor steeds grotere uitdagingen. De dijken in Nederland zijn berekend op het huidige klimaat en moeten worden versterkt. We moeten steeds meer investeren in het opvangen, afvoeren en vasthouden van water, bij piekbuien of juist tijdens droge periodes. Ook het zuiveren van rioolwater en maatregelen voor schoon water in beken en rivieren vragen steeds meer inzet van onze kant. Boven op de opgaven komen nog de hogere kosten van alles wat we als waterschappen inkopen. Daarom stijgen de waterschaps-belastingen dit jaar. Gezinnen met een eigen huis betalen in 2026 gemiddeld 511 euro per jaar aan hun waterschap. Dat is 33 euro meer dan in 2025. Eenpersoonshuishoudens in een huurwoning betalen in 2026 gemiddeld 213 euro per jaar; een stijging van 10 euro. Naast huishoudens gaan ook (agrarische) bedrijven en eigenaren van natuurterreinen meer belasting betalen.

Waterschappen werken zo slim en efficiënt mogelijk. Want een hogere rekening is voor niemand een fijne boodschap. Maar we willen de problemen niet vooruitschuiven naar volgende generaties. Goed waterbeheer is in ons laaggelegen en waterrijke land nu eenmaal noodzakelijk om hier veilig en gezond te kunnen blijven wonen, werken en recreëren. Ik verwacht dan ook dat onze belastingen in de komende jaren zullen blijven stijgen.

De hoogte en ontwikkeling van onze belastingen verschilt per waterschap. Dat komt door de verschillen tussen de gebieden. Is het een laag- of hooggelegen regio en is er veel stedelijk of landelijk gebied? Het maakt ook uit of er kwetsbare natuur is en of er veel of weinig dijken in het gebied zijn. Tot slot maken de waterschapsbesturen verschillende keuzes, die invloed hebben op de tarieven. Zoals het versneld uitvoeren van maatregelen – bijvoorbeeld voor schoon water – of extra inzetten op duurzaamheid. Voor mensen met een laag inkomen en onvoldoende spaargeld zijn er mogelijkheden voor kwijtschelding van de waterschapsbelasting of betalingsregelingen.

De aanslagen van onze belastingen over 2026 zijn de eerste die volgens een verbeterd belastingstelsel tot stand zijn gekomen. In dit nieuwe stelsel is een aantal knelpunten opgelost waar we als waterschappen al jaren last van hadden. Een belangrijke verandering is dat de verdeling van de kosten voor droge voeten, voldoende en gezond water meer gebaseerd wordt op wat het waterschap voor zijn belastingplichtigen doet. Een andere verbetering die ik er uit wil lichten is dat de waterschappen in hun laboratoria bij het vaststellen van de vervuilingswaarde van het afvalwater van bedrijven voor de zuiverings- en verontreinigingsheffing niet langer gebruik hoeven te maken van stoffen die schadelijk zijn voor mens en milieu.

Met cijfers en achtergrondinformatie geeft deze publicatie u meer inzicht in de waterschapsbelastingen in 2026 en ons werk . Nog verder de diepte in? Ga dan naar
https://www.waterschapsspiegel.nl/bedrijfsvergelijkingen/belastingen/

Floor Wissing - Kunst
Portefeuillehouder financiën bestuur Unie van Waterschappen

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

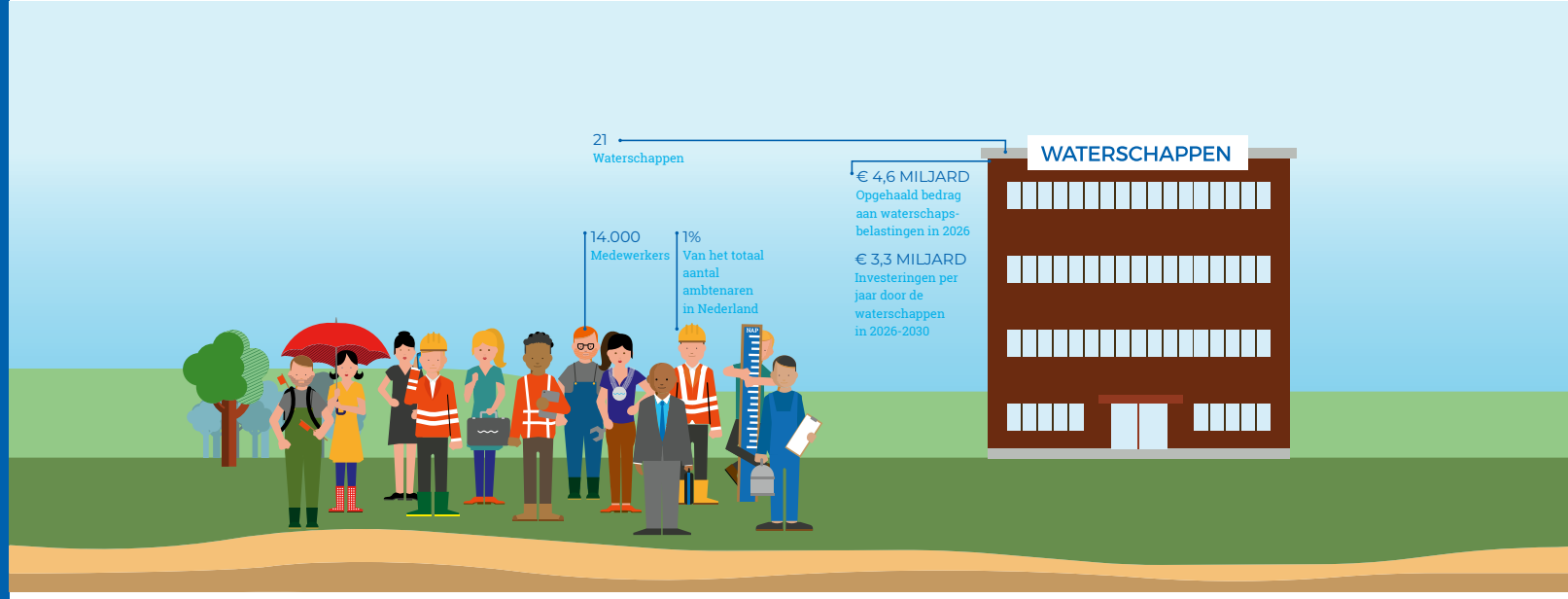
8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

1 Wat zijn waterschappen?

Water speelt een belangrijke rol in ons land. Nederland heeft een kustlengte van zo'n 525 km en er stromen vier grote Europese rivieren – Rijn, Maas, Schelde en Eems – door onze delta naar de Noordzee. Sterke dijken en waterbeheer dat goed op orde is, zijn dan ook essentieel om te voorkomen dat zo'n 70% van ons land regelmatig onder water staat. Alleen met een goede bescherming van het land tegen het water en goed uitgevoerd waterbeheer is ongestoord wonen, werken, ondernemen en recreëren in Nederland mogelijk en blijft onze infrastructuur beschermd. Vanwege dit belang is het grootste deel van het waterbeheer in Nederland aan aparte organisaties toegekend, de waterschappen. Waterschappen zijn één van de vier soorten overheidsorganisaties die er in Nederland zijn, naast het Rijk, de provincies en de gemeenten.

We zorgen voor stevige duinen en dijken die bescherming bieden tegen stormvloeden uit zee en hoogwater vanuit de rivieren. Daarnaast zorgen we ervoor dat er in onze gebieden de juiste hoeveelheid water is en dat dit van goede kwaliteit is. Dat betekent: in natte tijden overtollig regenwater via sloten en kanalen afvoeren, in perioden van droogte water inlaten en vasthouden en met maatregelen zorgen voor goede omstandigheden voor dieren en planten, recreanten en ondernemers. Tot slot zorgen we er als waterschappen op een duurzame en innovatieve wijze voor dat het afvalwater van inwoners en bedrijven wordt gezuiverd en terug kan naar de natuur.

De huidige klimaatverandering stelt ons voor grote uitdagingen. Weersextremen zijn groter en komen vaker voor dan tot enkele jaren geleden. Perioden met piekbuien, droogte en watertekort wisselen elkaar af. De dijken in Nederland zijn berekend op het huidige klimaat en moeten worden versterkt. Momenteel moeten we onze watersystemen geschikt maken voor zowel extreem veel water als bijzonder weinig water. Daarnaast vragen het zuiveren van rioolwater en maatregelen voor schoon en gezond water in beken en rivieren steeds meer van ons.

In Nederland zijn er 21 waterschappen en ieder waterschap is in zijn eigen gebied verantwoordelijk voor waterveiligheid, duurzaam waterbeheer en goede rioolwaterzuivering. Figuur 1 laat zien welk waterschap in welk gebied actief is. Inwoners, agrarische ondernemers

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

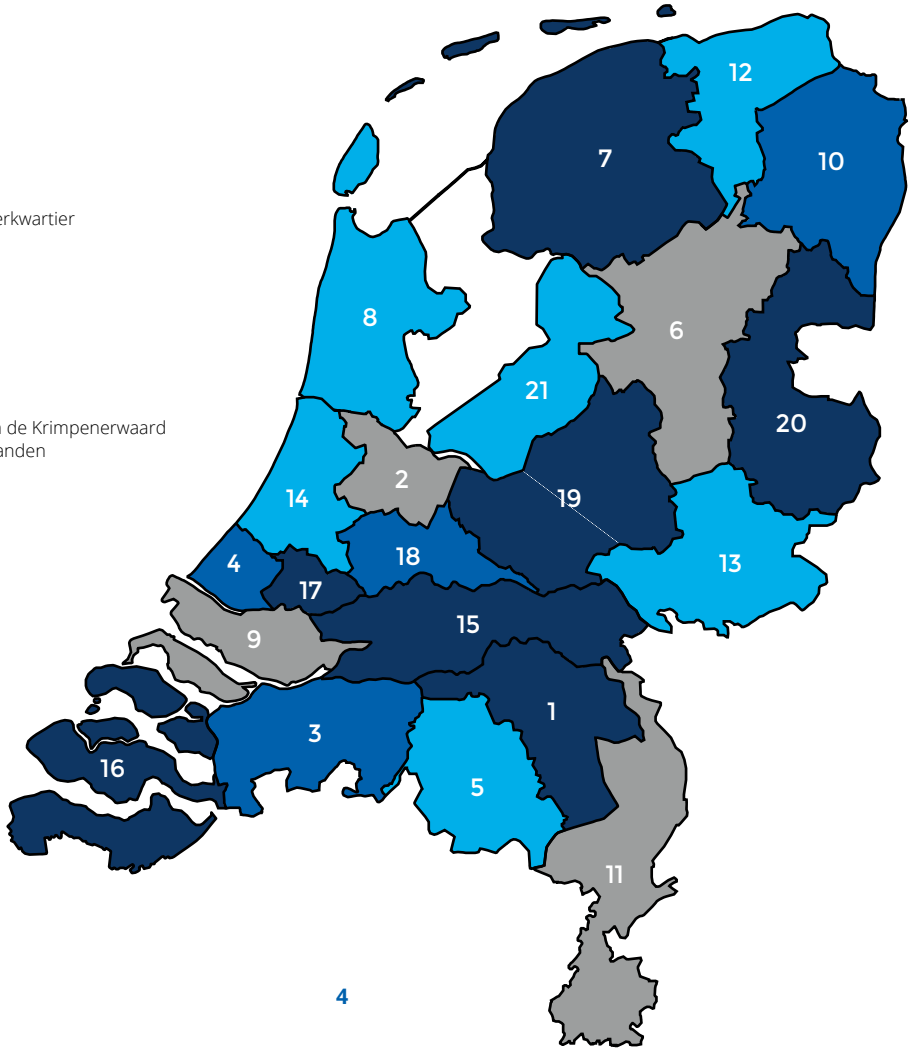
Colofon

en natuurterreinbeheerders kiezen vertegenwoordigers die deel uitmaken van de besturen van de waterschappen. Natuurlijk hebben we als waterschappen geld nodig om onze taken uit te voeren. Dankzij de opbrengsten van eigen waterschapsbelastingen, die elke inwoner en ieder bedrijf betaalt, worden onze taken zelfstandig bekostigd en concurreren noodzakelijke investeringen in het waterbeheer niet met andere overheidsuitgaven.

Figuur 1: Ligging van de 21 waterschappen

Legenda

1. Waterschap Aa en Maas
2. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
3. Waterschap Brabantse Delta
4. Hoogheemraadschap van Delfland
5. Waterschap De Dommel
6. Waterschap Drents Overijsselse Delta
7. Wetterskip Fryslân
8. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
9. Waterschap Hollandse Delta
10. Waterschap Hunze en Aa's
11. Waterschap Limburg
12. Waterschap Noorderzijlvest
13. Waterschap Rijn en IJssel
14. Hoogheemraadschap van Rijnland
15. Waterschap Rivierenland
16. Waterschap Scheldestromen
17. Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
18. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
19. Waterschap Vallei en Veluwe
20. Waterschap Vechtstromen
21. Waterschap Zuiderzeeland

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

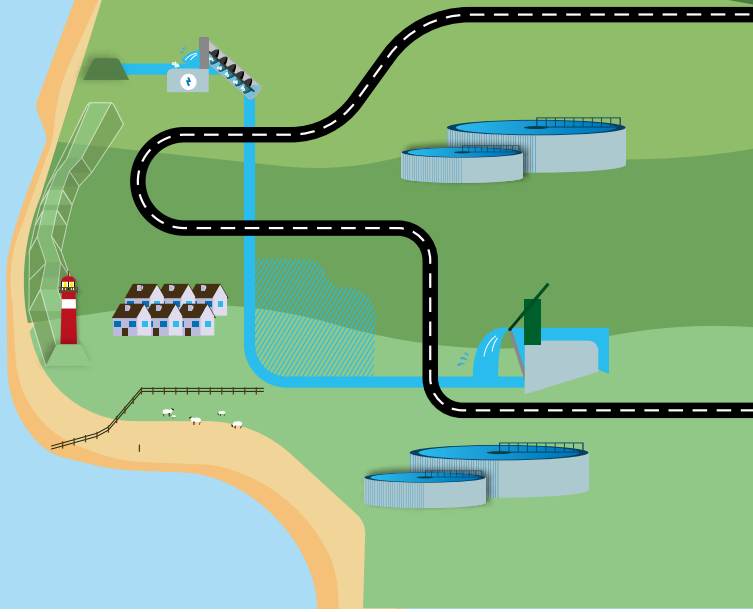
Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

DE WATERSCHAPPEN BEHEREN:

3.200 KM	Primaire waterkeringen
14.800 KM	Overige waterkeringen
240.000 KM	Waterlopen
6.100	Gemalen en sluizen
10.000'en	Kleinere kunstwerken zoals stuwen
312	Rioolwaterzuiveringsinstallaties
6.500 KM	Wegen en fietspaden in beheer (bij vijf waterschappen)

2 Wat doen de waterschappen?

Hoogwater vormt een directe bedreiging voor de veiligheid van zo'n tien miljoen Nederlanders. Zij wonen in gebieden die onder de zeespiegel liggen. In deze gebieden wordt zo'n 70% van ons nationaal inkomen verdiend. Met waterkeringen beschermen we als waterschappen ons land, onze inwoners en onze economie tegen het water. Maar we doen meer.

We beheren in 2026 ongeveer 3.200 kilometer primaire waterkeringen – dijken, duinen en dammen – en circa 14.800 kilometer overige waterkeringen. Door het op orde houden van onze primaire waterkeringen bescherming we ons land tegen hoogwater uit zee, het IJsselmeer en de grote rivieren. Onze overige waterkeringen zorgen ervoor dat water uit andere waterlopen, met een totale lengte van zo'n 240.000 kilometer, geen overlast veroorzaakt. Ook zorgen we er met ongeveer 6.100 gemalen, tienduizenden kleinere waterkunstwerken en allerlei inrichtingsmaatregelen voor dat er in die wateren steeds voldoende water van goede kwaliteit is. Dit is van belang voor sectoren zoals landbouw, natuur, industrie, scheepvaart en visserij, levert goede omstandigheden op voor planten en dieren in het water en geeft inwoners de mogelijkheid om veilig in, op en om het water te recreëren. Een andere belangrijke taak die we als waterschapen hebben is de zuivering van het afvalwater dat de huishoudens en bedrijven in ons land op de riolering lozen. Dit doen we met onze 312 rioolwaterzuiveringsinstallaties. Deze zijn continu in bedrijf om te zorgen dat jaarlijks gemiddeld zo'n 2 miljard m^3 rioolwater weer zo'n goede kwaliteit krijgt, dat dit in het oppervlaktewater kan worden gebracht. Dat is net zoveel als 800.000 volle Olympische zwembaden. Tot slot zijn er vijf waterschappen in het westen van ons land die als neventaak het beheer over ongeveer 6.500 km wegen en fietspaden hebben.[1]

In ons werk worden we als waterschappen dagelijks geconfronteerd met de gevolgen van de huidige klimaatverandering. Om te zorgen dat er door de klimaatverandering zo min mogelijk problemen met water

1 Dit zijn de waterschappen Hollands Noorderkwartier, Hollandse Delta, Rivierenland, Scheldestromen en Schieland en de Krimpenerwaard.

ontstaan richten we de waterkeringen en watersystemen die we in beheer hebben klimaatbestendig in. Door deze maatregelen te treffen - klimaatadaptatie noemen we dat - kan de veiligheid van mensen voldoende worden gewaarborgd en kan schade aan bezittingen en infrastructuur zo veel mogelijk worden voorkomen. Daarnaast doen we als onderdeel van onze taakuitoefening zoveel mogelijk om verdere klimaatverandering te beperken. Dat noemen we klimaatmitigatie en daarvoor leveren we onze bijdragen aan de energietransitie en aan de circulaire economie: het sluiten van kringlopen en verminderen van grondstoffenafhankelijkheid.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

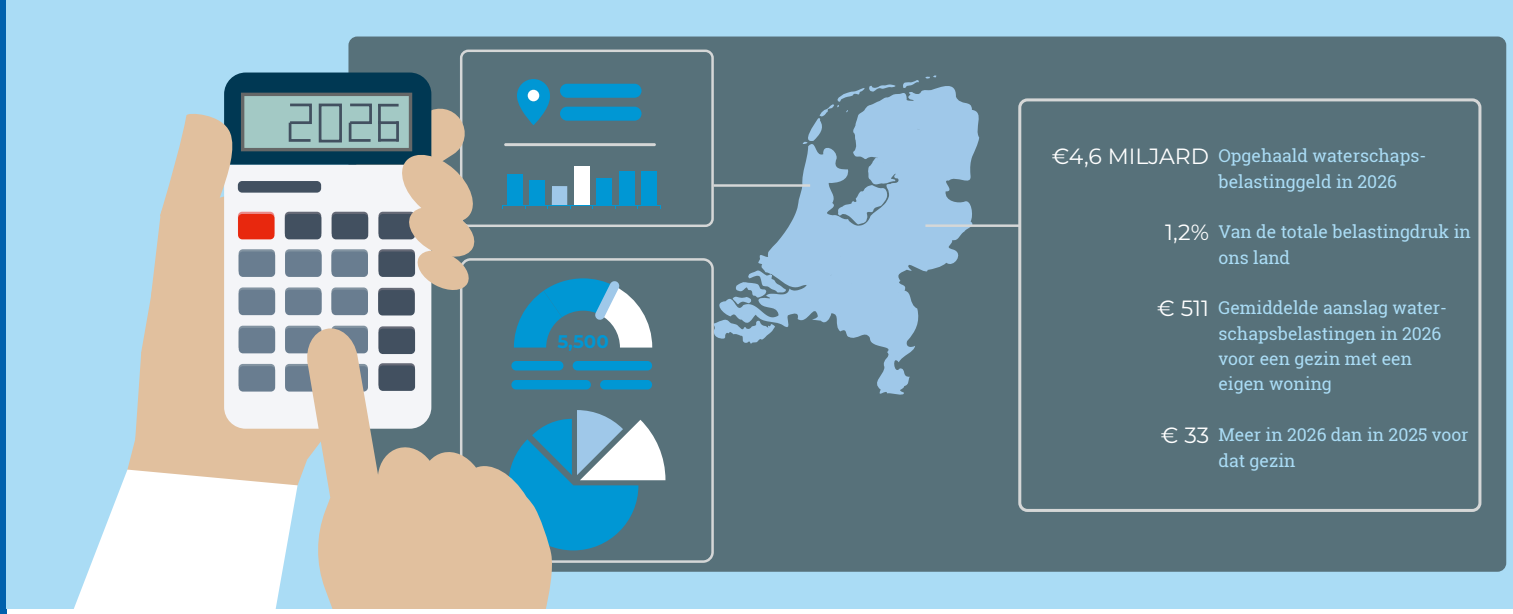
8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?

In 2026 leggen we als waterschappen in totaal € 4,6 miljard aan belastingen op aan de inwoners en bedrijven van Nederland. Daarmee zorgen we voor 1,2% van de totale belastingdruk in ons land. Hoe verhoudt onze belastingopbrengst zich tot die van de andere overheden? En wat betalen huishoudens en bedrijven nu gemiddeld aan ons als waterschappen?

Samen met de belastingen van de gemeenten en provincies vormen de waterschapsbelastingen de lokale belastingen in ons land. Deze lokale belastingen zorgen gezamenlijk voor 6,1% van de belastingdruk. De overige 93,9% van de belastingdruk is afkomstig van de rijksbelastingen. Tabel 1 laat de ontwikkeling zien van de belasting-opbrengsten van de gemeenten, provincies en waterschappen in de periode 2006-2026[2]

Tabel 1: Belastingopbrengsten van de decentrale overheden 2006-2026 (in miljoenen euro's)

	2006	2009	2012	2015	2018	2021	2024	2025	2026	Ontwikkeling 2006-2026
Totaal gemeentelijke belastingen	6.532	7.673	8.303	8.841	9.746	11.312	13.296	14.355	15.287	+ 120%
Totaal provinciale belastingen	1.136	1.399	1.486	1.568	1.632	1.734	1.924	2.046	2.241	+ 80%
Totaal waterschapsbelastingen	2.028	2.173	2.426	2.643	2.812	3.138	3.950	4.270	4.611	+ 111%

2 Als startjaar is 2006 genomen, omdat toen, met de afschaffing van het gebruikersdeel van de onroerendezaakbelasting van de gemeenten, de laatste grote verandering van het lokale belastinggebied plaatsvond.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

Als waterschappen hebben we twee 'hoofdbelastingen' die direct zijn gekoppeld aan de taken die we uitvoeren. Zo zorgt de watersysteemheffing ervoor dat we voldoende geld hebben voor waterveiligheid en voldoende en schoon oppervlaktewater. En met de zuiveringsheffing dekken we onze kosten van het zuiveren van afvalwater in onze rioolwaterzuiveringsinstallaties. Huishoudens en bedrijven betalen de waterschapsbelastingen die voor hen van toepassing zijn. Een huishouden met een eigen woning betaalt de 'watersysteemheffing ingezetenen', de 'watersysteemheffing gebouwd' en de 'zuiveringsheffing'. De hoogte van de totale rekening wordt in dit geval bepaald door de omvang van het huishouden (één- of meerpersoons) en de waarde van de woning.

Ieder waterschap stelt in zijn eigen gebied de hoogte van de belastingen vast. Tabel 2 laat zien wat enkele veel voorkomende groepen van huishoudens en bedrijven per jaar gemiddeld aan waterschapsbelastingen betalen. De heffing voor het wegenbeheer bij vijf waterschappen is hierbij niet meegenomen.

Tabel 2: Gemiddelde belastingdruk[3] per huishouden/bedrijf (in euro's)

	2025	2026[4]	Ontwikkeling
Eenpersoonshuishouden huurwoning, 1 ve[5]	203	213	+ 4,9%
Eenpersoonshuishouden koopwoning € 370.000, 1 ve	317	338	+ 6,6%
Meerpersoonshuishouden huurwoning, 3 ve	361	383	+ 6,0%
Meerpersoonshuishouden koopwoning € 370.000, 3 ve	478	511	+ 6,9%
Agrarisch bedrijf, bedrijfspand € 520.000, 60 ha grond, 3 ve	5.899	6.470	+ 9,7%
Natuurterrein, 1.000 ha	7.036	7.331	+ 4,2%
MKB-bedrijf (hotel), bedrijfspand € 1.300.000, 10 ve	1.233	1.325	+ 7,4%
Groothandel, bedrijfspand € 2.700.000, 7 ve	1.419	1.552	+ 9,4%
Productiebedrijf voedingsmiddelen, bedrijfspand € 13.500.000, 300 ve	28.717	30.860	+ 7,5%

3 Het betreft een gewogen gemiddelde waarbij gewogen wordt met de aantallen huishoudens respectievelijk bedrijven die er van dat type in de verschillende waterschappen zijn.

4 Bij het berekenen van de lastendruk is rekening gehouden met de waardeontwikkeling van gebouwen. Als de waarde van gebouwen stijgt, laten de waterschappen het tarief van de watersysteemheffing dalen en omgekeerd. Hierdoor heeft een stijging of daling van de waarde op zichzelf geen invloed op de lasten die de eigenaar betaalt. Het bedrag dat in de eerste kolom bij verschillende soorten huishoudens en bedrijven is vermeld, is de gemiddelde WOZ-waarde van de woning of het bedrijfspand in het jaar 2025

5 De afkorting ve staat voor 'vervuilingseenheid'. Dit is de hoeveelheid en vuillast van het afvalwater dat gemiddeld in één jaar door één persoon wordt geloosd.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

De cijfers laten zien dat huishoudens in 2026 voor een heel jaar gemiddeld met een lastenstijging van 10 tot 33 euro te maken hebben in vergelijking met 2025, 1 tot 3 euro per maand meer dus. Nadat de lastenstijgingen in de jaren voor 2023 min of meer overeenkwamen met de ontwikkeling van de inflatie, liggen de stijgingen in 2023 en latere jaren daarboven. Dit komt vooral door de investeringen die de waterschappen moeten doen om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen. Procentueel hebben alle soorten huishoudens in 2026 te maken met een stijging van rond de 6%, terwijl het Centraal Planbureau op het moment dat de waterschappen hun tarieven bepaalden verwachtte dat de inflatie in 2026 zal uitkomen op 2,3% (Macro Economische Verkenning 2026, september 2025).

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?

Waterschapsbelastingen zijn regionale belastingen waarvan de hoogte van waterschap tot waterschap verschilt. Dat komt vooral doordat onze 21 gebieden van elkaar verschillen. Het maakt bijvoorbeeld uit of een gebied laag of hoog ligt, of het stedelijk of landelijk gebied is, of er kwetsbare natuur is en of er veel of weinig dijken in het gebied zijn. Tot slot kan elk waterschapsbestuur andere keuzes maken. Dit zijn allemaal factoren die van invloed zijn op de kosten van het waterbeheer en daarmee op de hoogte van onze belastingen.

Aard van het gebied en specifieke eisen

De fysieke eigenschappen van het gebied van een waterschap hebben veel invloed op de hoogte van de waterschapsbelastingen. Kenmerken zoals de grondsoort, of het een landelijk of stedelijk gebied is, of er veel of weinig water is, of het gebied hoog- of laaggelegen is en wel of niet aan zee of aan grote rivieren ligt, bepalen op welke wijze het watersysteem wordt ingericht en het waterbeheer wordt uitgevoerd. Verder kunnen de wettelijke eisen van gebied tot gebied verschillen. En zijn de wensen per waterschap anders van organisaties die voor hun bedrijfsvoering van het waterbeheer afhankelijk zijn, zoals natuurbeheerders en agrariërs. Al deze factoren hebben invloed op de kosten die we in onze gebieden moeten maken en daarmee op de hoogte van onze belastingen.

Invloed en afweging van besturen

Voor veel onderdelen van onze taken moeten we als waterschappen aan wettelijk vastgelegde normen en eisen voldoen. Onze besturen moeten hiervoor zorgen, maar zij kunnen ook besluiten om méér te doen dan wat regelgeving vraagt. Ook de lengte van de periode waarin we ervoor zorgen dat we aan de geldende eisen voldoen en de manier waarop we aan de normen en het ambitieniveau van onze besturen voldoen, kan het waterschap veelal zelf bepalen. Onze besturen zijn niet alleen verantwoordelijk voor een zorgvuldige afweging tussen de juiste inzet op veiligheid, voldoende en schoon water, maar ook tussen duurzaamheid, innovatie en de hoogte van de lastendruk. Door de keuzes die zij maken, hebben onze besturen invloed op de hoogte van onze belastingen.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

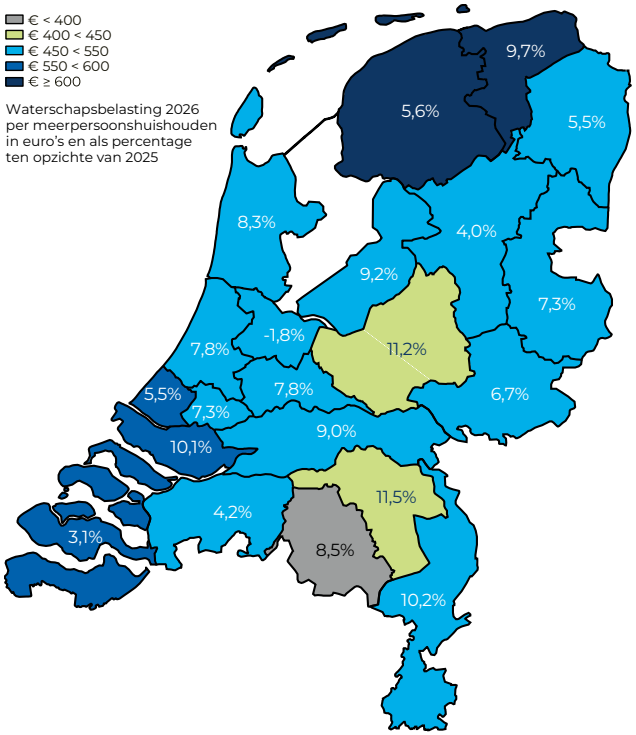
Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Vergelijking belastingdruk waterschappen

De kaartjes in dit hoofdstuk geven inzicht in de hoogte en ontwikkeling van de belastingdruk bij de afzonderlijke waterschappen. Dit is weergegeven voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning, een agrarisch bedrijf en een productiebedrijf in de voedingsmiddelenindustrie. Om de vergelijking tussen de waterschappen zo zuiver mogelijk te houden, is het effect op de belastingdruk van de wegentaak die vijf waterschappen in het westen van ons land hebben niet in de cijfers meegenomen. De tarieven van de verschillende belastingen die samen de weergegeven belastingdruk bepalen, zijn in bijlage 2 weergegeven.

Figuur 2: Belastingdruk 2026 meerpersoonshuishouden met eigen woning met WOZ-waarde van € 370.000

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

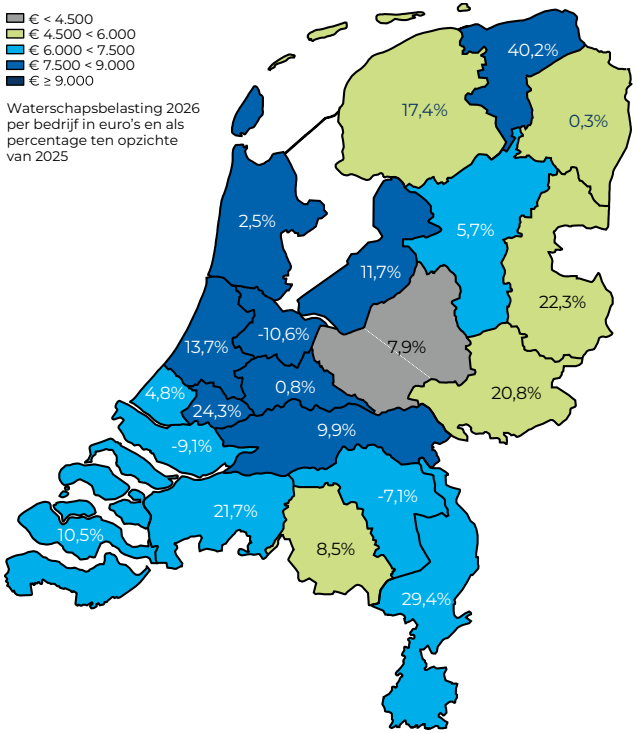
Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

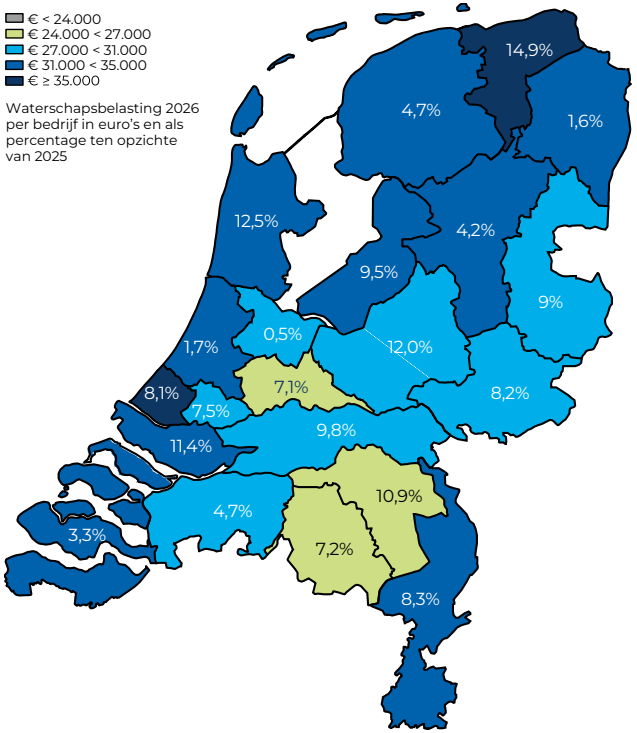
Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Figuur 3: Belastingdruk 2026 agrarisch bedrijf met bedrijfspand met WOZ-waarde € 520.000, 60 ha grond en 3 vervuilingseenheden

Figuur 4: Belastingdruk 2026 productiebedrijf met bedrijfspand met WOZ-waarde € 13.500.000 en 300 vervuilingseenheden

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

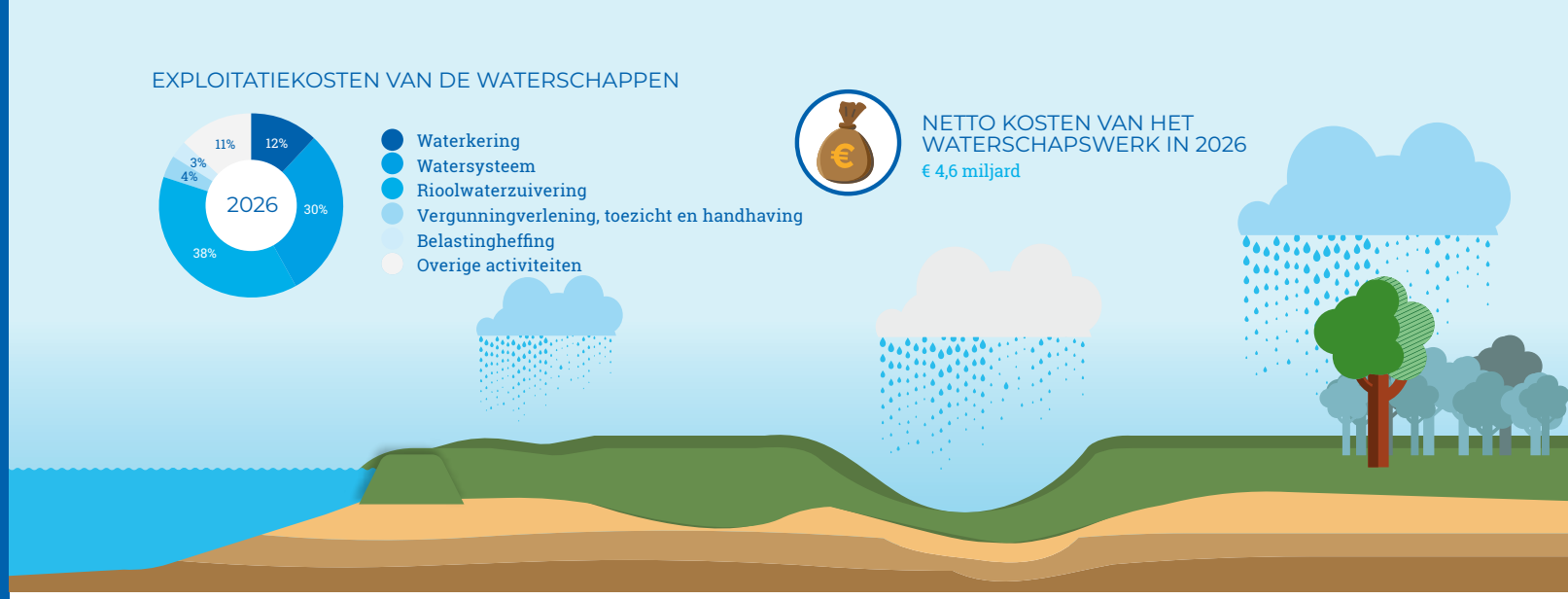
8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

Door ons eigen belastingstelsel, waarmee we nagenoeg al onze kosten dekken, zijn we als waterschappen in hoge mate financieel onafhankelijk en hoeven noodzakelijke investeringen in het waterbeheer niet te concurreren met andere overheidsuitgaven. Dit financiële fundament is een belangrijke garantie voor waterveiligheid en duurzaam waterbeheer in ons laaggelegen en waterrijke land.

In 2026 zijn onze exploitatiekosten in totaal € 4,6 miljard. Dat is 7,1% meer dan in 2025. De figuur hierboven laat de opbouw van onze kosten zien en geeft daardoor een beeld van wat we als waterschappen met het belastinggeld doen. De figuur toont aan dat de kosten van de zuivering van rioolwater het grootste aandeel in onze kosten is (38%), gevolgd door de kosten van de activiteiten die we onze watersystemen uitvoeren (30%) en de kosten van het beheer en onderhoud van waterkeringen (12%).

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

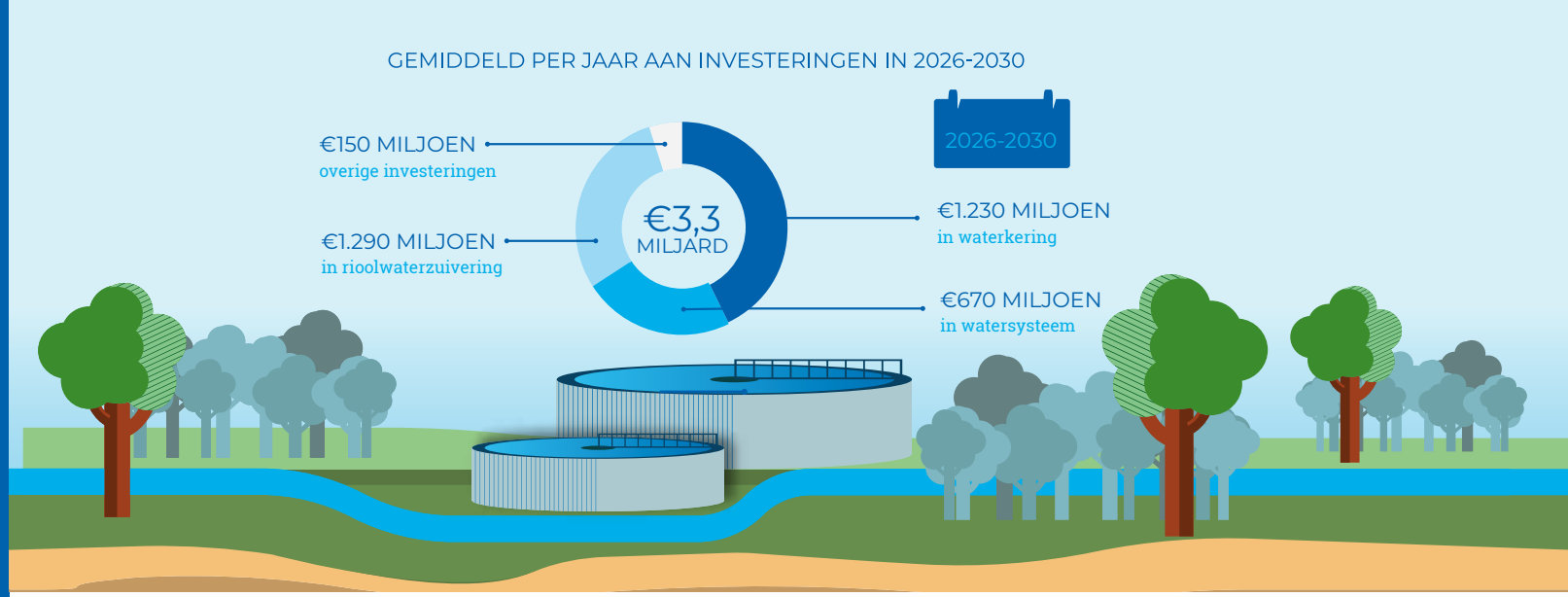
8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

Met investeringen verbeteren en vervangen we als waterschappen de infrastructuur waarmee we onze taken uitvoeren. We versterken onze dijken, passen ons watersysteem aan en verbeteren onze rioolwaterzuiveringsinstallaties, zodat deze goed blijven functioneren. De opgaven waar we momenteel voor staan, zorgen voor volle investeringsagenda's bij alle 21 waterschappen. De ontwikkeling van onze belastingen wordt vooral door de investeringen bepaald.

De huidige klimaatverandering en diverse andere ontwikkelingen stellen ons als waterschappen voor grote uitdagingen. Weersextremen zijn groter en komen vaker voor dan tot enkele jaren geleden. Perioden met piekbuien, droogte en watertekort wisselen elkaar af. De dijken in Nederland zijn berekend op het huidige klimaat en moeten worden versterkt. Wij moeten ons watersysteem geschikt maken voor zowel extreem veel water als bijzonder weinig water. In veel gebieden daalt de bodem, waardoor aanpassingen aan onze waterinfrastructuur noodzakelijk zijn. Tegelijk komt er naast het voldoen aan bestaande regelgeving, waaronder de Kaderrichtlijn Water (KRW), nieuwe regelgeving op ons af, onder andere uit Europa. Met name de herziening van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater, die hogere eisen aan het zuiveren van rioolwater stelt, gaat de komende jaren veel van ons vragen. Ook geldt dat een deel van onze infrastructuur het einde van zijn technische levensduur bereikt en daardoor vervangen moet worden. Daarbij willen we onze bijdrage leveren aan de noodzakelijke energietransitie en het sluiten van kringlopen en verminderen van de afhankelijkheid van grondstoffen door zo min mogelijk nieuw materiaal en grondstoffen te gebruiken (circulariteit).

Daarom investeren we als waterschappen de komende jaren fors. Deze investeringen zorgen ervoor dat onze waterkeringen, waterlopen, gemalen, rioolwaterzuiveringsinstallaties en andere waterwerken optimaal blijven functioneren. Wanneer we onze 21 investeringsagenda's bij elkaar optellen, zien we dat we samen per jaar gemiddeld € 3,3 miljard gaan investeren in de periode 2026-2030. De figuur hierboven geeft aan hoe dit bedrag over de taken is verdeeld. In vergelijking met de vorige investeringsperiode 2025-2029 zijn onze jaarlijkse voorgenomen investeringsuitgaven in de periode 2026-2030 zo'n € 270 miljoen per jaar hoger.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Als waterschappen betalen we onze investeringen niet direct uit onze belastingen, maar sluiten we hiervoor leningen af. De rente en aflossingen daarvan worden jaarlijks in de belastingen opgenomen, samen met de andere kosten die we maken voor dagelijks beheer, onderhoud en bediening van de infrastructuur. Op deze manier betalen onze inwoners en bedrijven voor de investeringen gedurende de periode dat zij daarvan profiteren. De jaarlijkse kosten van de investeringen maken onderdeel uit van de totale kosten van de waterschappen die in het vorige hoofdstuk zijn weergegeven.

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

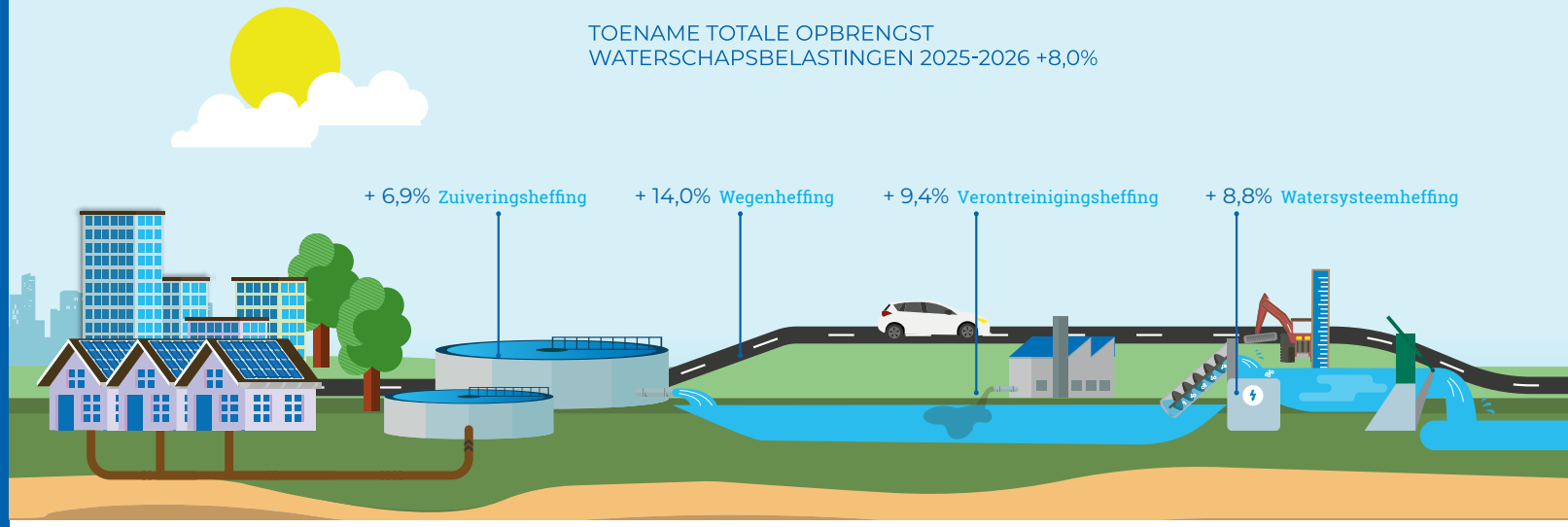
8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?

De in totaal € 4,6 miljard aan belastingen die we als waterschappen in 2026 in rekening brengen bestaat uit verschillende onderdelen. Welke onderdelen zijn dit? En wie betaalt welk deel van onze belastingen?

Als waterschappen kennen we vier soorten belastingen:

- watersysteemheffing, waarmee we de kosten van waterveiligheid, voldoende en schoon oppervlaktewater dekken;
- zuiveringsheffing voor de bekostiging van onze taak rioolwaterzuivering;
- verontreinigingsheffing, die betaald wordt als een huishouden of een bedrijf zijn afvalwater rechtstreeks in ons oppervlaktewater loost;
- wegenheffing, waarmee vijf waterschappen de kosten van hun wegentaak dekken.

Tabel 3 geeft de belastingopbrengst van deze vier waterschapsbelastingen weer en laat zien wat de ontwikkeling van 2025 naar 2026 is.

Tabel 3: Opbrengsten waterschappen per soort belasting 2025-2026 (in miljoenen euro's)

	2025	2026	Ontwikkeling
Watersysteemheffing	2.253	2.452	+ 8,8%
Zuiveringsheffing	1.949	2.082	+ 6,9%
Verontreinigingsheffing	14	15	+ 9,4%
Wegenheffing	55	62	+ 14,0%
Totale belastingopbrengst	**4.270**	**4.611**	**+ 8,0%**

Door innovaties, samenwerking met andere partijen en efficiencymaatregelen houden we als waterschappen de stijging van onze belastingen zo beperkt mogelijk. Maar door de grote opgaven waarvoor we staan is een verhoging van de belastingen onvermijdelijk.

Van de twee grote waterschapsbelastingen stijgt de zuiveringsheffing minder sterk dan de watersysteemheffing. Een van de oorzaken van

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

deze geringere stijging is een wijziging in het belastingstelsel van de waterschappen die in 2026 in werking is getreden. Door deze wijziging mogen we als waterschappen de kosten voor het zuiveren van afvalwater dat niet via de riolering op de rioolwaterzuiveringsinstallaties aankomt, maar bijvoorbeeld via een aparte transportleiding of met een tankauto, niet meer via de zuiveringsheffing dekken. In die gevallen moet een aparte, privaatrechtelijke overeenkomst worden afgesloten en wordt per geval ook een aparte prijs inclusief BTW in rekening gebracht. De betreffende opbrengsten maken niet langer onderdeel uit van de belastingopbrengst van de waterschappen.

Watersysteem- en wegenheffing

Er zijn vier groepen belastingplichtigen die de watersysteemheffing (en bij vijf waterschappen ook de wegenheffing) betalen:

1. huishoudens (ook wel 'ingezetenen' genoemd);
2. eigenaren van gebouwen: van woningen en van bedrijfspanden (ook wel 'gebouwd' genoemd);
3. eigenaren van ongebouwde grond, vooral agrariërs, maar ook eigenaren van sportvelden, begraafplaatsen, nog niet in exploitatie genomen bouwgrond en (spoor)wegen (ook wel 'ongebouwd' genoemd);
4. eigenaren van natuurterreinen (ook wel 'natuur' genoemd).

Een belastingbetaler kan tot meer dan één van deze groepen behoren. Zo betaalt een gezin dat een eigen woning bezit zowel de heffing voor huishoudens als de heffing voor eigenaren van gebouwen.

Tabel 4 laat zien wat de vier groepen in 2025 en 2026 in totaal aan watersysteem- en wegenheffing betalen.

Tabel 4: Opbrengsten watersysteem- en wegenheffing 2025-2026 per groep belastingplichtigen (in miljoenen euro's)

	2025	2026	Ontwikkeling
Huishoudens	926	980	+ 5,8%
Eigenaren gebouwen	1.154	1.290	+ 11,7%
Eigenaren ongebouwd	222	238	+ 7,3%
Eigenaren natuurterreinen	5,3	5,6	+ 4,6%
Totale belastingopbrengst watersysteem- en wegenheffing	**2.308**	**2.514**	**+ 8,9%**

Uit de cijfers in de laatste tabel blijkt dat er verschillen zijn in de ontwikkeling van de belastingen die de vier categorieën belastingplichtigen betalen. De oorzaak hiervan is dat alle waterschappen door een wijziging in ons belastingstelsel voor 2026 de verdeling van de totale kosten over de vier betalende categorieën hebben herzien. De belangrijkste verandering in deze verdeling, die 'kostentoedeling' wordt genoemd, is dat de kosten voor de eigenaren van gebouwen, onbebouwde gronden en natuurterreinen niet langer worden verdeeld op basis van de economische waarde. In de nieuwe verdeling, die gebeurt volgens de regels van de Waterschapswet, bepalen de kenmerken van onze gebieden en de manier waarop we onze taken uitoefenen het aandeel in de kosten van de betalende categorieën. Hierdoor wordt meer rekening gehouden met het profijt dat deze categorieën bij de watersysteemtaak hebben.

Zuiverings- en verontreinigingsheffing

Huishoudens en bedrijven betalen zuiveringsheffing als zij hun afvalwater op de riolering lozen en verontreinigingsheffing als dat lozen rechtstreeks op oppervlaktewater gebeurt. De hoogte van beide belastingen wordt bepaald door de hoeveelheid afvalwater en de mate van vervuiling daarvan.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Huishoudens zorgen in 2026 voor 75,8% van de opbrengst van de zuiverings- en verontreinigingsheffing van de waterschappen en bedrijven voor 24,2%. Tabel 5 geeft aan hoeveel belasting dat in de jaren 2025 en 2026 is. Doordat de hoeveelheid afvalwater die door bedrijven via de riolering wordt geloosd afneemt, heffen we als waterschappen in 2026 in vergelijking met 2025 relatief minder belasting van de bedrijven dan van de huishoudens. De hoeveelheid afvalwater die wij via de riolering van de huishoudens verwachten, ligt iets hoger dan in 2025.

Tabel 5: Opbrengsten zuiverings- en verontreinigings-heffing huishoudens en bedrijven 2025-2026 (in miljoenen euro's)

	2025	2026	Ontwikkeling
Huishoudens	1.483	1.589	+ 7,2%
Bedrijven	480	508	+ 6,0%
Totale belastingopbrengst zuiverings- en verontreinigingsheffing	**1.962**	**2.097**	**+ 6,9%**

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

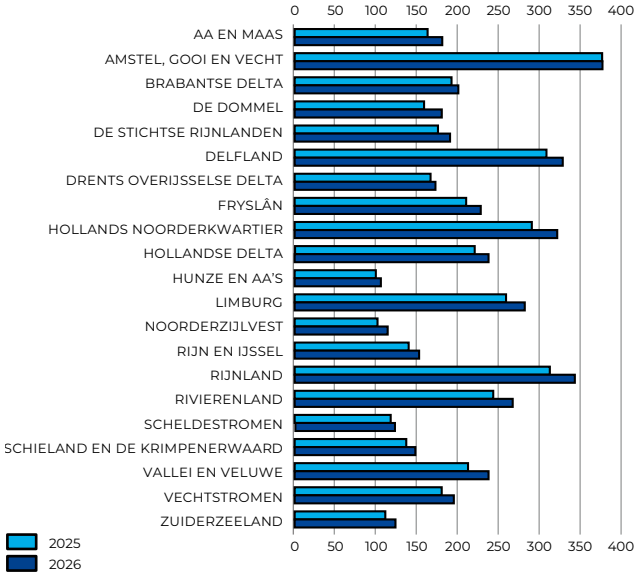

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

De hoogte van de kosten van een waterschap, en daarmee van zijn belastingen, wordt bepaald door de opgaven in het gebied, specifieke eisen die aan het waterbeheer worden gesteld, fysieke kenmerken van het gebied en keuzes die het bestuur maakt. Daarnaast speelt natuurlijk ook de omvang van het gebied een rol.

Figuur 5 laat het totaal aan belastingen zien dat we als waterschappen in onze gebieden in rekening brengen. Ook de ontwikkeling in de periode 2025-2026 is zichtbaar. De belastingopbrengsten voor het wegenbeheer bij de vijf waterschappen met deze taak zijn niet in de grafiek meegenomen[6].

Figuur 5: Belastingopbengst per waterschap 2025-2026 (in miljoenen euro's)

6 Als deze taak wel wordt meegenomen, is de belastingopbrengst in 2026 als volgt hoger: Hollands Noorderkwartier 2%, Hollandse Delta 9%, Rivierenland 4%, Scheldestromen 12% en Schieland en de Krimpenerwaard 5%.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Meer informatie

Via waterschapsspiegel.nl vindt u het interactieve belastingdashboard, waarmee de belastinggegevens van de waterschappen gemakkelijk onderling vergeleken kunnen worden. Via waterschapsspiegel.nl is ook de bijbehorende WAVES databank toegankelijk. Hierin zijn alle onderliggende gegevens te raadplegen.

Zowel via het WAVES dashboard als de WAVES databank zijn niet alleen de gegevens over de waterschapsbelastingen beschikbaar, maar ook alle andere gegevens die zijn verzameld in het kader van de bedrijfsvergelijking Waterschapsspiegel en andere gemeenschappelijke gegevensverzamelingen van de waterschappen. Zo vindt u hier ook veel gegevens over de prestaties van de waterschappen met betrekking tot hun taken, hun dienstverlening en hun maatschappelijk verantwoord handelen.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

In deze publicatie zijn alle weergegeven cijfers gebaseerd op de begrote bedragen, dat wil zeggen de belastingen die we als waterschappen in Nederland aan huishoudens en bedrijven in onze gebieden opleggen. De belastingopbrengst die een waterschap uiteindelijk ontvangt, wijkt af van de opbrengst die aanvankelijk aan belastingplichtigen is opgelegd. Dat komt door twee factoren:

- er wordt kwijtschelding verleend aan huishoudens en door een deel van de waterschappen ook aan kleine bedrijven die niet in staat zijn hun belastingen te betalen;
- in de loop van het jaar wordt een aantal opgelegde belastingaanslagen oninbaar verklaard, omdat de betreffende huishoudens en bedrijven door financiële problemen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen.

In diverse figuren en tabellen zijn de cijfers afgerond op miljoenen euro's. De berekeningen van de totalen en procentuele ontwikkelingen zijn gebaseerd op niet-afgeronde cijfers. Dit kan tot gevolg hebben dat de totalen en ontwikkelingen die in de grafieken en tabellen zijn vermeld, afwijken van berekeningen die worden uitgevoerd op de vermelde, afgeronde bedragen.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Tabel 6 Basistarieven watersysteemheffing[7][8]

Waterschap	Basistarieven watersysteemheffing					Tariefdifferentiatie
	Ongebouwd	Natuur	Gebouwd, Woningen	Gebouwd, niet-Woningen	Ingezetenen	Als het belang van het watersysteembeheer voor bepaalde ongebouwde en gebouwde onroerende zaken duidelijk afwijkt van dat van andere onroerende zaken, kan het waterschapsbestuur de tarieven differentiëren, dat wil zeggen lager of hoger vaststellen
	in € per ha	in € per ha	% WOZ-waarde	% WOZ-waarde	in € per huishouden	
Aa en Maas	109,95	6,18	0,03090%	0,03386%	90,87	75% korting voor buitendijks gelegen (ongebouwd); 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Amstel, Gooi en Vecht	129,65	5,82	0,01765%	0,01897%	186,85	100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Brabantse Delta	97,06	6,45	0,02961%	0,03194%	88,79	100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
De Dommel	77,29	4,26	0,01987%	0,02241%	66,60	30% korting voor gelegen in waterberging (ongebouwd); 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
De Stichtse Rijnlanden	120,61	5,00	0,02261%	0,02496%	126,98	75% korting voor gelegen in waterberging (ongebouwd); 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Delfland	102,14	4,84	0,02560%	0,03030%	137,51	100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Drents Overijsselse Delta	98,12	7,55	0,03870%	0,04250%	136,33	75% korting voor buitendijks gelegen; 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Fryslân	86,66	11,70	0,07114%	0,07561%	112,29	75% korting voor buitendijks gelegen; 50% toeslag voor gelegen in bemalen gebied (ongebouwd); 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Hollands Noorderkwartier	135,34	6,51	0,03530%	0,03797%	135,48	75% korting voor buitendijks gelegen; 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Hollandse Delta	96,92	6,17	0,03640%	0,03640%	126,35	75% korting voor buitendijks gelegen; 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Hunze en Aa's	78,85	7,57	0,03654%	0,03930%	94,45	75% korting voor buitendijks gelegen; 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Limburg	96,24	6,78	0,02701%	0,02973%	99,55	100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Noorderzijlvest	117,43	8,84	0,05520%	0,05940%	129,11	75% korting voor buitendijks gelegen; 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Rijn en IJssel	75,71	6,29	0,03590%	0,03930%	87,98	75% korting voor buitendijks gelegen; 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)

7 In de regel wordt het basistarief in het grootste deel van het waterschapsgebied in rekening gebracht. Wetterskip Fryslân is hierbij voor de tarieven gebouwd ongebouwd een uitzondering: hier gaat het om de tarieven in een klein, onbemalen gedeelte van het gebied van het waterschap.

8 Waterschap Scheldestromen brengt de kosten voor het wegenbeheer samen met de kosten van het watersysteembeheer via de watersysteemheffing in rekening. In formele zin stelt het waterschap geen aparte tarieven voor het watersysteembeheer en voor het wegenbeheer vast. Om beter vergelijkbaar te zijn met de andere waterschappen zijn in de overzichten in deze bijlage wel fictieve aparte tarieven voor de watersysteem- en wegenheffing van dit waterschap vermeld.

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Waterschap	Basistarieven watersysteemheffing					Tariefdifferentiatie
	Ongebouwd	Natuur	Gebouwd, Woningen	Gebouwd, niet-Woningen	Ingezetenen	Als het belang van het watersysteembeheer voor bepaalde ongebouwde en gebouwde onroerende zaken duidelijk afwijkt van dat van andere onroerende zaken, kan het waterschapsbestuur de tarieven differentiëren, dat wil zeggen lager of hoger vaststellen
	in € per ha	in € per ha	% WOZ-waarde	% WOZ-waarde	in € per huishouden	
Rijnland	135,82	5,15	0,02394%	0,02560%	162,92	100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Rivierenland	125,20	8,20	0,03782%	0,04076%	147,39	50% korting voor buitendijks gelegen; 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Scheldestromen	95,35	9,57	0,04300%	0,04502%	119,96	100% toeslag voor wegen (ongebouwd), max. 50% toeslag voor wateraanvoer (ongebouwd)
Schieland en de Krimpenerwaard	129,86	3,79	0,02290%	0,02540%	152,25	75% korting voor buitendijks gelegen; 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Vallei en Veluwe	52,20	4,04	0,02060%	0,02310%	70,66	50% toeslag in bemalen gebied (ongebouwd); 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Vechtstromen	82,33	5,75	0,03861%	0,04190%	90,72	75% korting voor buitendijks gelegen; 75% korting voor gelegen in waterberging (ongebouwd); 100% toeslag voor wegen (ongebouwd)
Zuiderzeeland	131,37	10,68	0,04320%	0,04760%	106,40	100% toeslag voor wegen (ongebouwd)

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Tabel 7: Tarieven zuiveringsheffing, verontreinigingsheffing en heffing wegenbeheer

Waterschap	Zuiveringsheffing en verontreinigingsheffing	Heffing wegenbeheer				
		Ongebouwd	Natuur	Gebouwd, Woningen	Gebouwd, niet-Woningen	Ingezetenen
	in € per v.e.	in € per ha	in € per ha	% WOZ-waarde	% WOZ-waarde	in € per huishouden
Aa en Maas	66,72					
Amstel, Gooi en Vecht	92,79					
Brabantse Delta	83,55					
De Dommel	78,48					
De Stichtse Rijnlanden	78,48					
Delfland	115,33					
Drents Overijsselse Delta	84,69					
Fryslân	77,44					
Hollands Noorderkwartier	89,00	42,82	4,72	0,01241%	0,01343%	50,05
Hollandse Delta	94,21	0,00	0,00	0,00791%	0,00791%	27,32
Hunze en Aa's	85,37					
Limburg	102,23					
Noorderzijlvest	106,27					
Rijn en IJssel	73,34					
Rijnland	95,87					
Rivierenland	76,28	18,82	1,97	0,01012%	0,01077%	58,64
Scheldestromen	91,12	20,19	2,03	0,00908%	0,00951%	25,31
Schieland en de Krimpenerwaard	79,34	42,97	42,97	0,02820%	0,02820%	76,04
Vallei en Veluwe	86,00					
Vechtstromen	81,08					
Zuiderzeeland	84,50					

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Voorwoord

1 Wat zijn waterschappen?

2 Wat doen de waterschappen?

3 Wat is de belastingdruk van de waterschappen?
Wat brengen de waterschappen per type huishouden en bedrijf in rekening?

4 Wat is de belastingdruk per waterschap?
Aard van het gebied en specifieke eisen
Invloed en afweging van besturen
Vergelijking belastingdruk waterschappen

5. Waaruit bestaan de kosten van de waterschappen?

6. Hoeveel investeren de waterschappen?

7. Hoe is de belastingopbrengst opgebouwd en wie betaalt welk deel daarvan?
Watersysteem- en wegenheffing
Zuiverings- en verontreinigingsheffing

8. Wat is de belastingopbrengst per waterschap?

Meer informatie

Bijlage 1 Toelichting op de cijfers

Bijlage 2 Tarievenoverzicht waterschappen 2026

Colofon

Colofon

Uitgave
Unie van Waterschappen
info@uvw.nl
www.unievanwaterschappen.nl
https://www.waterschapsspiegel.nl/bedrijfsvergelijkingen/belastingen/

Bezoekadres
Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51

Postadres
Postbus 93218
2509 AE Den Haag

Redactie
Wijnand Dekking, Unie van Waterschappen

Realisatie
De Bink Opmeer, Leiden

Maart 2026